

तस्माच्छान्तं सदा वाच्यं न वाच्यं परुषं क्वचित् ।

पूज्यान्संपूजयेद्दद्यात् न च यचित्कदा च न ॥ ४११४ ॥

Darum soll man stets sanfte, niemals aber raue Worte sprechen; auch soll man Ehrenwerthe ehren und spenden, aber niemals betteln.

तस्मात्सर्वास्ववस्थामु रक्षेज्जीवितमात्मनः ।

ऋच्याणि संततिश्चैव सर्वं भवति जीवतः ॥ ४११५ ॥

Darum soll man in allen Verhältnissen das eigene Leben schützen, weil Reichthümer und Nachkommenschaft, ja Alles dem Lebenden zu Theil wird.

तस्मात्सान्नं सदा वाच्यं s. Spruch 4114.

तस्मात्स्वविषये रत्ना कर्तव्या भूतिमिच्छता ।

यज्ञैर्नावाप्यते स्वर्गा रत्नणात्प्राप्यते यथा ॥ ४११६ ॥

Darum soll der Fürst, dem es um sein Wohl zu thun ist, in seinem Lande die Unterthanen schützen, weil man durch Opfer nicht so leicht den Himmel gewinnt, wie durch Schutz.

तस्माद्भावी भावी वा भवेदर्थो नरं प्रति ।

अप्राप्ता तस्य वा प्राप्ता न कश्चिद्यथे बुधः ॥ ४११७ ॥

Darum wird kein kluger Mann sich darüber härmern, dass er einer Sache nicht theilhaftig wird, wenn sie in Bezug auf ihn nicht geschehen sollte, oder dass er ihrer theilhaftig wird, wenn sie in Bezug auf ihn geschehen sollte.

तस्मादुर्गे दठं कृत्वा सुभटासारसंयुतम् ।

प्राकारपरिखायुक्तं शस्त्रादिभिरलंकृतम् ॥ ४११८ ॥

तिष्ठ मध्यगतो नित्यं युद्धाय कृतनिश्चयः ।

जीवन्संप्राप्स्यसि ह्मां वा मृते वा स्वर्गमेप्स्यसि ॥ ४११९ ॥

Hast du dir darum eine feste Burg gebaut, sie mit guten eigenen Soldaten und mit Hülfsstruppen deiner Bundesgenossen versehen, sie mit Wällen und Gräben umgeben und sie mit Waffen und Anderem wohlausgestattet, so halte dich innerhalb derselben, zum Kampfe fest entschlossen: entweder bleibst du am Leben und gewinnst die Erde, oder du fällst und gehst in den Himmel ein.

तस्माद्धर्मं सहायार्थं नित्यं संचिनुयाच्छनैः ।

धर्मेण हि सहायेन तमस्तरति दुस्तरम् ॥ ४१२० ॥

4114) MBh. 1, 3563. SAṂSKṚTAPĀTHOP. 38.

a. तस्माच्छान्तं unsere Aenderung für तस्मात्सान्नं und तस्मात् शान्तं. c. पूज्याश्च संयजेद् SAṂSKṚTAP. d. याचेत st. च यचित् SAṂSKṚTAP.

4115) MBh. 12, 5106, b. 5107, a.

4116) R. 1, 17, 6. SAṂSKṚTAPĀTHOP. 36.

4117) MBh. 8, 49.

4118. 19) PĀNĀT. III, 48. fg. 4119, c. ह्मां वा unsere Aenderung für ह्मात्तं.

4120) M. 4, 242. DAṂPATI. 19. Schliesst sich unmittelbar an Spruch 2238 an. Vgl. Spruch धर्मं शनैः.